

ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ПЕРШОГО ДЕРЖАВНОГО ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ УКРАЇНИ

ТЕАТР 2018 # 34

2018 РОКУ ДНІПРОВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ
ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА ВІДЗНАЧАЄ 100-ЛІТТЯ

1918–1991 РОКИ

Дніпровський театр ім. Т. Шевченка веде свою історію від заснування у Києві указом Гетьмана Української Народної Республіки Павла Скоропадського Державного драматичного театру. Як свідчить № 42 урядової газети «Державний вістник» за 1918 р.,

ДЕРЖАВНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ЗАСНОВАНО 23 СЕРПНЯ 1918 РОКУ

У 43-му номері газети «Державний вістник» знаходимо указ про асигнування щойно створеному театру 327.400 карбованців.

Документи ці було знайдено автором статті в Інтернеті 2015 року. В музеї театру вони були відсутні, тому що з 1957 року за вказівкою згори рік заснування закладу змінили на 1919-й, коли до влади прийшли більшовики. Таким чином радянська влада відсікла перший рік роботи театру за Української Держави.

Державний драматичний театр почав свою безперервну творчу діяльність восени 1918 року, відкривши перший театральний сезон «Лісовою піснею» Л. Українки у постановці Б. Крживецького, комісару (директора) театру.

1919-го театр було націоналізовано й перейменовано у Перший державний драматичний театр УРСР ім. Т.Г. Шевченка. Кращі представники національної культури стояли біля витоків театру: головний режисер О. Загаров, І. Мар'яненко – актор і комісар театру у 1919–1923 рр., поет Павло Тичина – перший завліт театру, режисер і реформатор українського театру Лесь Курбас, актори А. Хорошун, Г. Борисоглібська, С. Паньківський, Г. Мещерська, Ф. Левицький, В. Василько, Л. Гаккебуш, М. Тінський, О. Сердюк, О. Смирнов, Г. Маринич, Є. Сидоренко, О. Зініна, Н. Дорошенко, І. Замичковський, К. Бережний, К. Зелевська та ін.

На афішах серед вистав за творами українських драматургів зазначалися: «Гайдамаки» Т. Шевченка

у постановці Леся Курбаса, а також «На полі крові» та «Йоганна – жінка Хусова» Л. Українки, «Ревізор» М. Гоголя, «Гріх», «Брехня», «Дисгармонія» Володимира Винниченка, який наслідував модерний напрям в драматургії, культивував його на українській сцені, намагався її європеїзувати.

«Театр європейського репертуару» – таку неофіційну назву мав заклад на початку свого існування. Хоча того часу мали місце постановки і за творами тогочасних радянських авторів, але переважну більшість складала зарубіжна європейська класика: «Примари» і «Велетні півночі» та ін. Г. Ібсена, «Ткачі» Г. Гауптмана, «Мірандоліна» К. Гольдоні, «Весілля Фігаро» П. Бомарше, «Тартюф» і «Скупий» Ж.-Б. Мольєра. Театр із захопленням ставив п'єси Гейєрманса, Шніцлера, Доде, Грільпарцера. У ряді

Затверджую.

Павло Скоропадський.

23 серпня 1918 року. Київ.

Посвідчив: Державний Секретар,
Сенатор Сергій Завадський.

Ухвалена Радою Міністрів постановка про заснування в м. Києві Державного Драматичного Театру.

1. Заснувати в м. Києві Державний Драматичний Театр. Організація театру, затвердження сміти його та вище керування діяльністю театру доручити Головному Управлінню по справах Мистецтва та Національної Культури.

2. Надати Державному Драматичному Театрові право:

«РОЗЛОМ» Б. ЛАВРЕНЬОВА, 1928
/ РЕЖ. М. БУТОРІН, ХУД. М. САННІКОВ

ФАСАД ДО 1979 РОКУ

«БОРИС ГОДУНОВ», 1937 / РЕЖ. Л. ЮЖАНСЬКИЙ

ІВАН МАР'ЯНЕНКО – АКТОР І КОМІСАР ТЕАТРУ 1919–1923 РР.

ІЛЛЯ КОБРІНСЬКИЙ – НАР. АРТ. УКРАЇНИ, ГОЛОВНИЙ РЕЖИ-
СЕР ТЕАТРУ

«МАРИНА»

«ОТЕЛЛО»

«СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ» / РЕЖ. В. БОЖКО

ДНІПРОВСЬКОМУ
АКАДЕМІЧНОМУ
УКРАЇНСЬКОМУ
МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОМУ
ТЕАТРУ ІМ. Т.ШЕВЧЕНКА

ВОЛОДИМИР БОЖКО

100 РОКІВ

У 1944 р. театр повертається із Намангана до зруйнованого Дніпропетровська і продовжує свою роботу, збираючи аншлаги. Із здійсненої головним режисером театру О. Сумароковим великої кількості постановок («Загибель ескадри» О. Корнійчука, «Ліс» М. Островського та ін.), деякі посіли певне місце в репертуарі театру. Наприклад, вистава «Любов ярова» К. Треньова, в якій актори своїм майстерним виконанням відтворили хвилюючі образи – Любові (З. Хрукалова), Кошкіна (А. Хорошун), Ярового (В. Кам'янецький), Дуньки (Н. Мамай), Малініна (М. Домашенко) та ін. Значною подією для дніпропетровців у 1949 р. стали гастролі відомого актора А. Бучми, який блискуче зіграв головні ролі у виставах щевченківців «Макар Діброва» та «Украдене щастя».

Успіхом у глядачів у 1950-ті рр. користувалися оперети та комедії: «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського, «Майська ніч» і «Сорочинський ярмарок» М. Старицького, «Трембіта» Ю. Мільютіна, «Вільний вітер» І. Дунаєвського, «Катерина» М. Аркаса за мотивами поеми Т. Шевченка; ставили, звичайно, й класику: «Отелло» У. Шекспіра, «Життєве море» І. Карпенка-Карого, «Безприданниця» М. Островського та ін. Головний режисер Ілля Кобринський, окрім української класики, поставив ряд вистав за п'єсами сучасників: «Калиновий гай» О. Корнійчука, «Роки мандрювань» О. Арбузова, «Яблунева гілка» В. Добровольського. Художнє оформлення здійснював Л. Скрипка. Театр активно гастролював, у тому числі й за межами України: зокрема виїжджав із виставами до Москви та кілька разів до Ленінграда.

У 1949–1956 рр. колектив очолював заслужений діяч мистецтв УРСР Д. Лазуренко. З його постановок, що користувались успіхом глядачів, слід відзначити такі: «Сім'я Лутоновичів», «За другим фронтом», «Не називаючи прізвищ», «Хуртовина», «Отелло» У. Шекспіра та ін. Розквітали самотні особистості: режисер К. Капатський, актори Л. Задніпровський, М. Садовський, З. Хрукалова, В. Кам'янецький, Є. Лазуренко, С. Ващук, П. Масаха, М. Ільченко, І. Михлик, О. Аведіков, А. Верменич, Н. Мамай, Г. Козловська, Н. Горна, У. Калініченко, К. Карпенко, Л. Бондаренко, П. Лисенко та інші. Народні артисти України В. Овчаренко і А. Білгородський з успіхом здійснювали і постановки вистав.

У трупі початку 60-х служать відомі діячі мистецтва: режисер О. Горбенко, артисти С. Станкевич, Г. Березанська, А. Пуліна, В. Божко, А. Максимова, Л. Вершиніна, С. Мартинова, О. Петренко, Л. Стилик, Е. Верещагіна та ін. Серед вистав слід виділити: «Думи мої» Ю. Костюка, «Сержант міліції» І. Лагутіна, «Веселка» М. Зарудного, «Циганка Аза» М. Старицького, «Шумить Дніпро» А. Рябова, «Люди в шинелях» І. Рачада, «Біла акація» І. Дунаєвського, «У неділю рано зілля копала» за О. Кобилянською та ін.

1962 року молоде покоління шістдесятників на чолі із досвідченим Іваном Казнадієм, головним режисером, учнем нар. арт. України М. Крушельницького, вливається у колектив шевченківців. Режисер запрошує до театру випускників Київського театрального інституту, вихованців того ж знаменитого М. Крушельницького, а саме: режисера В. Загоруйка, артистів

В. Баєнка, Л. Кушкову, В. Шевченка, Ю. Критенка і змінює репертуарну політику театру, вносячи у вистави новизну і образне бачення, виступаючи проти побутовщини. Репертуар поповнився небуденними успішними спектаклями: «Тартюф» Ж.-Б. Мольєра, «Розсудіть нас, люди» О. Андрєєва, «Тарас Бульба» за М. Гоголем, «Марина» М. Зарудного, «Фараони» О. Коломійця. Справжньою прикрасою репертуару 1960-х були вистави «Циганка Аза» М. Старицького, «У пущі» Л. Українки, «Майстри часу» І. Кочерги, «Перепочинок в Арко Ірис» Д. Димова, «Шельменко-денщик» Г. Квітки-Основ'яненка, «Пам'ять не йде за обрій» Ф. Залати. За анонімними скаргами колег та під тиском місцевої влади І. Казнадій був змушений залишити театр у 1967 році.

Сміливі на той час, бунтівні й сатиричні вийшли вистави **режисера Римми Степаненко** «Вир» за Г. Тютюнником, «Кум королю» М. Стельмаха та інші, за які вона згодом поплатилася партійним квитком та місцем роботи.

Урізноманітнювали репертуар своїми високопрофесійними роботами видатні режисери М. Єсипенко, В. Добровольський, О. Александрін, В. Ковалевський.

Успіхом у глядачів як у Дніпропетровську, так і у багатьох містах колишнього СРСР, якими театр гастролював улітку, користувалася драма «Марина» М. Зарудного за Т. Шевченком, про що свідчили чисельні схвальні замітки у газетах. Майстерно виконували головні ролі Л. Стилик, В. Овчаренко, О. Петренко, В. Шевченко, Л. Кушкова, пізніше – Ж. Дмитренко, В. Сушко,

М. Проценко та інші. У другій половині 60-х у колективі з'являються чудові митці: актори В. Чечот, М. Стороженко, Е. Воробйов, Г. Босенко, Л. Бєлінська, Ж. Дмитренко, В. Сушко, М. Постолака, Г. Маслюк, Е. Воробйов та інші.

Серед значних постановок головного режисера середини 1970-х рр. **Володимира Божка** виділяються вистави за п'єсами класиків: «Назар Стодоля» Т. Шевченка, «Украдене щастя» І. Франка, опера «Запорожець за Дунаєм» Гулака-Артемівського, «Сватання на Гончарівці» Г. Квітки-Основ'яненка, «Закохана витівниця» Лопе де Вега, яким гучно аплодували глядачі не тільки у Дніпропетровську, а й на гастролях у Росії, Казахстані, Білорусі протягом кількох десятиліть поспіль. У виставах неперевершено грали артисти: В. Курилов, О. Ситченко, М. Корольков (фотограф театру) та ін. До них приєдналася нова плеяда талантів: В. Ковтуненко, М. Чернявський, В. Хроменко, С. Загородня, М. Проценко, Н. Ніколаєва, Л. Чайка та ін.

Значну частину в репертуарі, окрім української класики, складали вистави за п'єсами сучасних драматургів: «Називай мене матір'ю» Д. Урнявічуте (реж. Р. Степаненко), «Горлиця» і «Кравцов» О. Коломійця у трактовці режисера В. Божка. Видатні режисери М. Мальцев, В. Ковалевський, В. Сміян, О. Горбенко поставили низку вистав, що закріпили славу театру: «Таке довге літо», «Тил» і «Під високими зорями» М. Зарудного, «Голубі олені» О. Коломійця, «Марат Козій» В. Зуба, «Пам'ять не йде за обрій» Ф. Залати, «Хазяйка» М. Гараєвої, «Друге весілля в Малинівці» І. Поклада,

«Берег» за Ю. Бондарєвим, які стали візитною картою Дніпропетровського музично-драматичного театру ім. Т.Шевченка в республіці та за її межами.

1979 РОКУ ВІДБУЛАСЯ ПОВНА РЕКОНСТРУКЦІЯ ТЕАТРУ ЗА ПРОЕКТОМ АРХІТЕКТОРІВ Є. ЯШУНСЬКОГО ТА В. ХАЛЯВСЬКОГО

На фасаді театру скульптором Ю. Павловим створені барельєфи на теми етапних постановок. На даху зникає квадрига Аполлона, натомість з'являється Муза.

1980-ті роки – часи змін, пошуку і новаторства. Режисери зверталися до внутрішнього світу героїв, піднімали тему «зайвої людини», виявляли причини знецінення моральних цінностей.

Високохудожніми виставами у постановці головного режисера **Анатолія Літка** стають: «І змовкли птахи» І. Шамякіна, «Оборона Буші» М. Старицького, «Ричард III» У. Шекспіра, «Святий і грішний» М. Варфоломеєва, «Птахи нашої молодості» Й. Друце, «Не стріляйте в білих лебедів» Б. Васильєва, «Допит» С. Родіонова, які значною мірою підняли імідж театру. **Анатолій Літко** запросив молодих режисерів **Олександра Михайлова** та **Григорія Богомаза-Бабія**, які склали конкуренцію навіть своєму керівнику й наставнику. Справжніми творами мистецтва стали «Кафедра» В. Врублевської, «Енергійні люди» В. Шукшина, «Піч на колесі» Н. Семенової, «Лавка» А. Гельмана у постановці талановитого новатора **Олександра Михайлова**. Режисер **Григорій Богомаз-Бабій** приділив увагу різножанровій сучасній драматургії. Знаковими стали його постановки: «Молода хазяйка Ніскавуорі» Х. Вуолійокі (на Всесоюзному фестивалі зарубіжної драматургії 1981 р. лауреатами стали режисер вистави і виконавиця ролі **Ловіysi Лідія Кушкова**, яка отримала диплом II ступеня за «Кращу жіночу роль»), «Ніч після випуску» В. Тендрякова, «Обочина» М. Зарудного, казки «Недоторка» Л. Устінова та «Два клени» Є. Шварца.

Серед зарубіжної класики великим попитом у глядачів користувався спектакль «П'ять діамантів Тев'є-молочника» за творами **Шолом-Алейхема** у постановці **Віталія Сміяна** із неповторним виконавцем головної ролі –

бенефіціантом народним артистом України Володимиром Шевченком, який 1985 р. святкував своє 50-річчя. Його філософа Тев'є полюбила не тільки єврейська публіка міста. Щирі компліменти після вистави від глядачів на адресу майстра перевтілення були найкращим подарунком для ювіляра.

Мали великий успіх також осучаснена класика: «З коханням не жартують» П. Кальдерона, драма на малій сцені за участю Г. Маслюка та Л. Кушковой «Двоє на гойдалці» У. Гібсона, комедія «Моя дорога Памела» Дж. Патрика, в якій неперевершені образи створили Л. Кушкова, М. Мельник, Л. Булдігіна, І. Кривошапов, В. Ковтуненко. Режисер названих вистав – О. Михайлов.

Упевнено завойовують симпатії глядачів талановиті майстри сцени: Олександр Гончаров, Нінель Мальцева, Олександра Копитіна, Ірина Броварник, Тетяна Гончарова, Володимир Варламов, Анатолій Шевченко, Вікторія Герасименко, Петро Дерев'яно, Віктор Головченко, Нонна Іващенко, Світлана Кузнєцова, Роман Козирєв, Наталія Козленко, Анатолій Кузьменко та ін.

До 40-річчя перемоги над фашизмом випускається вистава «Фронт» О. Корнійчука. На постановку було запрошено головного режисера Московського театру ім. Т. Вахтангова нар. арт. СРСР Є. Симонова. Сценічне оформлення здійснив народний художник СРСР Й. Сумбатішвілі, балетмейстер – В. Івлюшкін. У виставі були задіяні маститі актори Марат Стороженко, Володимир Шевченко, Василь Чечот, Григорій Маслюк, Микола Корольков, Володимир Варламов.

Міцну позицію у репертуарі зайняли безсмертні спектаклі: опера «Запорожець за Дунаєм» із легендарними Людмилою Бондаренко (Одарка)

«ДІМ БЕРНАРДА АЛЬБІ»/ РЕЖ. Є. ЗУБОВСЬКИЙ

АНАТОЛІЙ ЛІТКО

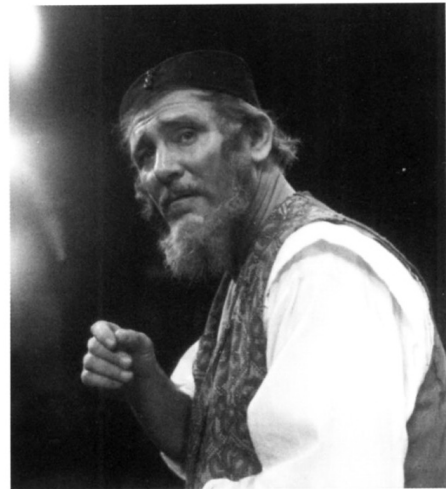
ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВ

«ЗАКОХАНА ВИТВІВНЯ»

«П'ЯТЬ ДІАМАНТІВ ТЕВ'Є-МОЛОЧНИКА»

ТЕАТР 2018 # 34

і Маратом Стороженком (Карась), комедії «Шельменко-денщик» із Григорієм Босенком, Олександром Гончаровим у ролі Шельменка, «Сватання на Гончарівці» – В. Крачковський (Олексій), Л. Тимошенко, В. Герасименко (Уляна), М. Чернявський (Стецько), «Майська ніч» (Галя – Р. Постолака, Левко – М. Постолака). Полонили серця глядачів «Безталанна» І. Карпенка-Карого, музичні вистави «Котопська відьма» І. Поклада, «Поцілунок Чаніти» Ю. Мілютіна та ін.

ДНІПРОВСЬКОМУ
АКАДЕМІЧНОМУ
УКРАЇНСЬКОМУ
МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОМУ
ТЕАТРУ ІМ. Т.ШЕВЧЕНКА

100 РОКІВ

«МІС АМЕРИКА»
/ М. КОРОЛЬКОВ, М. СТОРОЖЕНКО, Л. КУШКОВА

УЧАСНИКИ ВИСТАВИ «БРЕХНЯ»
РАЗОМ ІЗ РЕЖИСЕРОМ МИКОЛОЮ ВОЛОШИНИМ

УЧАСНИКИ ВИСТАВИ «ШЛЮБ ЗА ОГОЛОШЕННЯМ»
РАЗОМ ІЗ АВТОРОМ В. КАНІВЦЕМ (У ЦЕНТРІ)

ВАЛЕРІЙ КОВТУНЕНКО

У 1987–1993 рр. посаду головного режисера обіймав заслужений діяч мистецтв України Микола Волошин. Сучасною на той час і цікавою вийшла його постановка 1988 року драми «Міс Америка» В. Канівця. Чи не єдине відео тих років, яке збереглося. Із великим задоволенням слідкуєш за тонкою грою неперевершених колоритних акторів Марата Стороженка, Миколи Королькова, Павла Скурського, Михайла Чернявського, Лідії Кушкової і, звичайно, виконавиці головної ролі – чарівної Наталії Тафі. Виставу оцінили на гастролях і столичні глядачі в драматичному театрі ім. І.Франка. Запам'яталися глядачам такі історичні драми головного режисера: «Фаворит» за В. Пікулем, «Роксолана» за П. Загребельним, «Віщі сни Прометея» В. Канівця про життя і творчість Т. Шевченка. Репертуар театру урізноманітнили вистави режисерів С. Сміяна, В. Сміяна, А. Москаленка, В. Мальцева, Є. Зубовського та ін. Вистави «Биндюжник і король» за І. Бабелем, «Вечір Ісуса у Марії Магдалини» Г. Бодикіна, «Брехня» В. Винниченка, «Різдвяна ніч» за М. Гоголем, а також казки «День народження кота Лео-

польда» А. Хайта і «Міністр її величності» М. Ворфоломєєва серед інших у рекламному гастрольному буклеті 1990 року.

У різні роки у театрі працювали директори: І. Насікан, О. Гришкін, В. Бруханський та інші; художники: В. Зюзін, Є. Пожар, І. Шулик, Л. Овсянникова, В. Козловський, А. Пеньковський; головні диригенти: О. Родинський, А. Батюк, І. Шмат, А. Мірзоян, Н. Нусбаум, Ю. Алексєєв, В. Коритько.

1991–2018 РОКИ

Після проголошення самостійності України у репертуарі театру з'являються вистави за творами українських письменників, які були не у фаворі у радянської влади. Серед них – драматична поема «Маруся Чурай» за однойменним твором Ліни Костенко за участю майже усього акторського складу колективу.

Посаду головного режисера театру знову обіймає заслужений діяч мистецтв України **Володимир Божко**, який випускає ряд масштабних вистав на історичну тематику. Так, у 1993 році виходить драма «Ярослав Мудрий» І. Кочерги, художник – Я. Нірод. Пізніше глядач знайомиться із життям історика Дмитра Яворницького у виставі «Народжений під знаком Скорпіона» В. Савченка. Значною віхою на творчому шляху театру ім. Т. Шевченка стала постановка історичної драма «Мазепа – гетьман України» за Б. Лепким (художник – С. Петровський, в ролі Мазепи виступив нар. арт. України А. Дудка), яка отримала міжнародну мистецьку премію ім. П. Орлика.

У 1993 році на приміщенні театру (з боку вул. Воскресенської, колишньої вул. Леніна) з'являються погруддя Г. Сковороди, І. Франка, Л. Українки, В. Винниченка та В. Стуса, створені скульптором К. Чеканьовим.

У середині 90-х до театру повертається народна артистка України **Лідія Кушкова**, яка у 1993–1996 рр. була головним режисером Дніпропетровського театру юного глядача. Першими її постановками в театрі ім. Т. Шевченка стали вистави за п'єсами класиків: «Без вини винні» М. Островського, «Наталка Полтавка» І. Котляревського, «Мірандолина» («Господиня Готелю» К. Гольдоні).

Із 1998 року головним режисером театру є заслужений діяч мистецтв України **Анатолій Канцедайло**. Серед робіт нового режисера кінця 90-х: «Хазяїн» І. Карпенка-Карого, «Автобус» С. Стратієва, «Украдене щастя» І. Франка.

ТЕАТР 2018 # 34
Ляко

ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА УПЕВНЕНО ЗРОБИВ КРОК У ХХІ СТОЛІТТЯ, МАЮЧИ ВИСОКИЙ ПОТЕНЦІАЛ, ПОТУЖНУ ТРУПУ (В ШТАТІ ПОНАД 40 АРТИСТІВ ДРАМИ), ЗЛАГОДЖЕНУ РОБОТУ ВСІХ ЦЕХІВ

У 1994–2016 рр. керманічем театру був народний артист України, кандидат мистецтвознавства, кавалер ордена «За заслуги» III ступеня, поет і композитор **Валерій Ковтуненко**. За два десятиліття він підняв театр на вищий художній рівень, перетворив його на один із центрів духовного і національного відродження Дніпропетровщини. Шевченківцем Валерій Іванович став ще у 1973 році, після закінчення Київського державного театрального інституту ім. І. Карпенка-Карого. Згодом, за кілька десятиліть, у цьому закладі отримав диплом за фахом «Організація театральної справи». Створивши у колективі сприятливий психологічний клімат, маючи великий акторський досвід роботи на сцені та на посаді директора творчого об'єднання «Воля» на початку 1990-х рр., сформував репертуарну політику на використанні високохудожніх творів української та світової драматургії, не пішов на повідку невибагливих смаків деяких груп глядачів, залучав до роботи високопрофесійних режисерів, на вистави яких роками купувалися квитки. Валерій Ковтуненко також – автор поетичних збірок «Пісня іволги» (1986), «Шанс» (1991), «Сповідальна ніч» (1991), 2015 р. вийшов аудіоальбом «Ангел небесний» у авторському виконанні. Його пісня «Театр» стала гімном шевченківців, який виконується щороку під час святкування Міжнародного дня театру. Тричі Валерій Іванович отримував диплом «Кращий директор» на фестивалі «Січеславна».

До складу художньо-адміністративного керівництва входили нині покійні балетмейстери **Валентина Грекова** (з 1990-х до 2005 р.) і **В'ячеслав Івлюшкін** (у 2006–2014 рр.); головний диригент 2001–2010 рр. – засл. діяч мистецтв України **Юрій Кутєпов**; із початку 1980-х до 2017 року заступником директора з художньо-постановочної роботи був заслужений працівник культури України **Володимир Бобров**, який став і виконавчим художником більше 20 вистав.

На початку століття глядачі охоче ходили на такі спектаклі: «Сорочинський ярмарок» за М. Гоголем режисера Сергія Сміяна, «Матінка Кураж» Б. Брехта і сучасна драма «Автобус» С. Стратієва режисера Анатолія Канцедайла, глядачі якої мали змогу зблизька спостерігати за нюансами гри акторів прямо на великій сцені. Досить цікавими і своєрідними були вистави у постановці Лідії Кушкової: комедії «Конкурс» О. Галіна, «Шлюб за оголошенням» і «Бульварний роман» В. Канівця, а також філософська драма «Страсті за Торчаловим» М. Воронова та ін.

Із кінця 1990-х років театр більше приділяє уваги юним глядачам, для яких в репертуарі з'явилося більше казок: «Біла троянда», «Нові пригоди кота Леопольда», «Чарівна сопілка», «Пригоди Буратіно», «Операція «Мільйончик»», «Новорічний сон» та ін.

Кілька років поспіль актори театру здобували вищі нагороди на фестивалі «Січеславна». Так, у 1998 році народний артист України Василь Чечот отримав Гран-прі за роль Пузіря у ко-

медії «Хазяїн», в 2000 році народний артист України Михайло Чернявський – за роль Миколи у спектаклі «Украдене щастя» (режисер вистав – засл. діяч мистецтв України А. Канцедайло). У 2001 році Гран-прі була удостоєна народна артистка України Лідія Кушкова за авторську моновиставу «Кайдашиха» за повістю І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я».

У 2003 році театр ім. Т.Г. Шевченка успішно звітував у Києві, на сцені Національного драматичного театру ім. І. Франка, із виставами «Хазяїн» і «Назар Стодоля». Гра акторів Г. Маслюка (Кичатий), В. Мойсеєнка (Назар), О. Вербової (Галія), С. Дрожакова (Гнат), Н. Ніколаєвої (Стеха) сподобалися Президентіві України Л. Кучмі. Незабаром Григорій Маслюк стає народним артистом України, а виконавець ролі Назара Валерій Мойсеєнко отримує звання «Заслужений артист України». Ці гастролі шевченківців широко висвітлювалися на телебаченні та радіо. Названі вище вистави разом із драмою-феєрією «Лісова пісня» Л. Українки та «Наталка Полтавка» І. Котляревського у постановці Л. Кушкової надійно закріпилися у репертуарі театру на десятиліття, як кращі взірці української класичної драматургії.

2004 рік був багатим на ювілеї та значні події. Перш за все – святкування 85-річчя з дня створення першого державного театру України, яке мали відзначати 2003 року, але у театрі тоді проходив капітальний ремонт: відремонтовано покрівлю театру, нижнє фойє, замінено покриття зали для глядачів, сцену.

«УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ» / І. МЕДЯНИК, М. ЧЕРНЯВСЬКИЙ

«НАЗАР СТОДОЛЯ»

«ЗАПОРОГИ»

ТЕАТР 2018 # 34

Значним культурним явищем цих років стала постановка Лідією Кушковою історичної драми «Запороги» за романом політика і письменника Віктора Веретенникова. Твір має дві сюжетні лінії: одна протікає у славні часи козаччини, після смерті Богдана Хмельницького, інша – у наші дні. Головного персонажа кошового отамана Івана Сірка професійно зіграв Михайло Чернявський. Історичні постаті органічно відтворили П. Кулик, В. Мойсеєнко, В. Ковтуненко, В. Головченко, В. Гунькін, Н. Ніколаєва, М. Подорожний та ін. Переконливі образи сучасників створили С. Сушко, Г. Маслюк, С. Дрожаков, В. Чечот, В. Бережницький, В. Мойсеєнко та ін. У виставі була задіяна майже вся трупа театру. Для масових сцен були запрошені студенти-вокалісти консерваторії ім. М. Глінки й коледжу культури, а також підлітки із дитячого театру «Перлінка». Наступного року виставу показано у столиці – у Київському Національному театрі ім. Франка. Серед глядачів були керівники Києва, народні депутати України, відомі театральні діячі України. Схвальні відгуки критиків миттєво з'явилися у періодиці.

2004 РОКУ ТЕАТРУ ІМ. ШЕВЧЕНКА, ОДНОМУ З ПЕРШИХ У МІСТІ, НАДАНО СТАТУС «АКАДЕМІЧНИЙ»

На початку 2000-х до трупи приєднуються молоді актори: Т. Башкатова, В. Голованьова, С. Гордельянов, В. Олійник, О. Завгородня, Д. Прищепо, А. Корольов, В. Шевченко, К. Чернявський, М. Подорожний, пізніше – Я. Корольова (Григоришина), В. Гориславець, О. Маргес, А. Чорнодуб.

2005-го Лідія Кушкова поставила оперету «Аршин мал алан» Узеїра Гаджибекова, присвячену 120-й річниці з дня народження азербайджанського композитора, і це стало інтернаціональною культурною подією у місті. Диригент – Ю. Кутєпов, худ. – І. Шулик, хореограф – В. Грекова. Яскраві самобутні національні образи створили Василь Крачковський, Ольга Радочинська, Валерій Ковтуненко, Людмила Кусакіна, Людмила Белінська, Петро Кулик, Неля Ніколаєва, Олена Завгородня, Анатолій Корольов, Сергій Гордельянов, Влад Олійник, Віктор Шевченко, Дмитро Прищепо. Вистава була створена за сприяння Хафіза Асланова, який сьогодні є президентом «Фонду розвитку азербайджанської культури в Україні ім. М. Магомаєва». На прем'єрі був присутній посол Азербайджанської Республіки в Україні Талят Алієв. Із цією оперетою театр провів успішні гастролі у Харкові.

Теплі й плідні творчі стосунки склалися між театром і запрошеними режисерами. Наприклад, киянин **Юрій Кочевенко** у середині 2000-х поставив цікаві психологічні вистави: «Двоє і ніч» із засл. арт. України Ларисою Булдігіної та нар. арт. України Григорієм Маслюком, «Старомод-

на комедія» за участю засл. арт. України Жанни Дмитренко та нар. арт. України Михайла Чернявського, «Габріель» («Моє століття» М. Лоранса), в якій бездоганно впоралися із режисерським завданням майстри сцени – засл. арт. України Алла Пуліна, Жанна Дмитренко, Ірина Медяник і артистка Світлана Сушко. На великій сцені режисер створив захоплюючу драму із детективним сюжетом «Вісім жінок» Р. Тома та комедію «Наречений без приданого» Л. Розумовської, в якій блискуче головну роль зіграв засл. арт. України Петро Кулик.

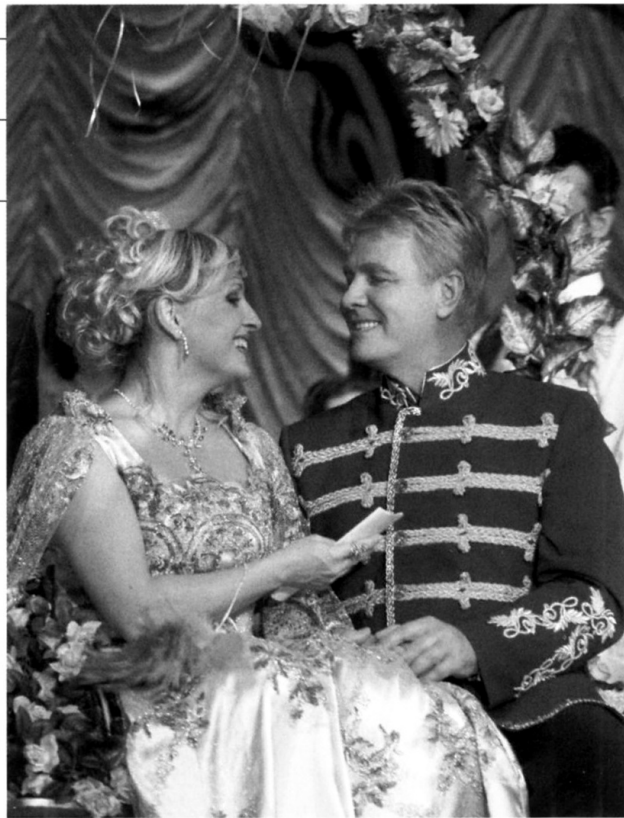
Сергій Чулков, заслужений діяч мистецтв України, створив прекрасні вистави «Наполеон і Корсиканка» (в ролях М. Чернявський, Л. Кушкова, В. Чечот, В. Гунькін, Г. Маслюк та ін.) за відомою п'єсою Іржі Губача та «Королева Марія Стюарт» за Б. Шиллером із Л. Кушковою та Н. Тафі, які не сходили з афіш багато років.

Восени 2007 року шевченківці взяли участь у міжнародному театральному фестивалі «Кримський ковчег» із прем'єрною виставою «Джокер» Г. Запольської у постановці режисера із Києва А. Морозова, а також у міжнародному театральному фестивалі «Данапріс» (м. Запоріжжя) та отримали почесні відзнаки й дипломи. Ролі у виконанні Володимира Бережницького, Наталі Тафі, Олени

«АРШИН МАЛ АЛАН»

«9 НОЧЕЙ»

«СІЛЬВА»

ТЕАТР 2018 # 34

Листопад

Вербової й Володимира Носка стали етапними у творчості артистів.

Того ж року художнє керівництво вдається до експерименту – запрошує молодого режисера Аліну Носач для постановки вистави «9 ночей» М. Вішнька і вказує на афішах жанр – еротична комедія. У новому амплуа постали виконавці головних ролей Світлана Сушко і нар. арт. України Віктор Гунькін. Експеримент виявився вдалим. На виставу чотири роки із великим задоволенням ходили глядачі, сподобалося дійство і театральним критикам.

Театр отримує дипломи та нагороди на різноманітних театральних фестивалях і конкурсах, таких як: «Мельпомена Таврії» (Херсон), «Січеславна» (Дніпропетровськ), «Лесині джерела» (Новоград-Волинський), «Класика сьогодні» (Дніпродзержинськ) та інші.

У 2006 року народжується у театрі новаторський спектакль-концерт «Бал» Л. Кушкової, присвячений життю і творчості геніального поета Тараса Шевченка, який десять років поспіль користується попитом у глядачів, має вели-

ке повчальне значення для підростаючого покоління. У виставі є і сюжет, і конфлікт, але головна увага приділяється поезії Тараса Шевченка та пісням на його вірші, які у князя Рєпніна на балу виконують як дворяни, так і служниці та кріпаки.

Справедливо вважалися вдалими вистави головного режисера А. Канцедайла «А далі тиша» В. Дельмар (у головних ролях А. Пуліна і М. Постолака), «Новосельці» Кропивницького (у ролях: І. Медяник, М. Чернявський, В. Олійник, В. Гунькін), казка для дітей «Стережися лева» Я. Стельмаха (у ролях: В. Голованьова, Д. Прищепо, В. Кравченко та ін.).

Новий творчий успіх театру – відома оперета «Сільва» І. Кальмана у постановці Л. Кушкової; художник – С. Петровський (м. Київ), балетмейстер – В. Івлюшкін. Прем'єру прекрасно грали Ольга Радочинська (Сільва), В. Крачковський (Едвін), Г. Маслюк (Князь Волапюк), В. Сушко (Княгиня Волапюк), В. Мойсеєнко (Боні), П. Кулик (Феррі) та ін. Вистава визнана кращою серед музичних вистав області на театральному фестивалі «Січеславна-2008» і користується попитом у глядачів і сьогодні.

У 2008–2009 РОКАХ ПРИМІЩЕННЯ ТЕАТРУ БУЛО КАПІТАЛЬНО ВІДРЕМОНТОВАНО Й ОСНАЩЕНО СУЧАСНОЮ ОСВІТЛЮВАЛЬНОЮ ТА ЗВУКОВОЮ АПАРАТУРОЮ

Незважаючи на ремонтні роботи, театр продовжував репетиції. У грудні 2008 р., під Новий рік, підготував музичну казку за народними мотивами «Коза-Дереза» Лідії Кушкової із музикою Юрія Кутепова. Прем'єра відбулася у будинку Політпросвіти. У 2013 р. виставу буде визнано кращою на Фестивалі української казки «Чиста криниця», Лідію Кушкову нагороджено дипломом «Кращий автор». Також користуються попитом у глядачів казки «Лускунчик» Е.Т.А. Гофмана і «Пеппі Довгапанчоха» А. Ліндгрена у її постановці.

Популярною серед глядачів на ціле десятиріччя стає романтична комедія «Безіменна зірка» за п'єсою румунського класика Михайла Себастьяна у постановці актора театру Вілена Головка, який, до того ж, здійснив сценічне оформлення вистави і виступив у ролі Грига.

Оперета «Дами і гусари» А. Фредро приносить режисеру А. Канцедайлу міську мистецьку премію ім. І. Кобринського.

2009 р. на сцені Національного драматичного театру ім. Франка відбувся показ нової вистави сезону – трагікомедії «Діоген» Б. Рацера, В. Константинова (режисер – Сергій Чулков, художник – Дарія Біла, балетмейстер – В. Івлюшкін). Незважаючи на те, що п'єса написана у 1980-х роках, вона абсолют-

но не втратила актуальності у наші дні, чим і скористався талановитий режисер, обравши її до постановки. Глядачі із посмішкою на обличчях і сльозами на очах аплодували високій виконавській майстерності Михайла Чернявського і Вілена Головка (Діоген), Лідії Кушкової (Дорида), Валентини Сушко (Памфіла), Григорія Маслюка (Фемістокл), Вероніки Голованьової і Яни Григоришиної (Мілена), Влада Олійника і Максима Подорожного (Креонт), Володимира Бережницького (Антіох) та ін. Недаремно вистава «Діоген» стала номінантом серед кращих вистав на щорічному театральному фестивалі «Січеславна-2010».

27 листопада 2009 р. в театрі пройшли урочистості з нагоди 90-річчя Першого державного театру України. Мер міста Іван Куліченко вручив ордер на довгоочікувану квартиру майстру сцени, артисту балету Володимирі Кравченку. Цінні подарунки і подяки отримали шевченківці, які досягли певних творчих успіхів.

Народні артисти України Василь Крачковський, Михайло Чернявський та засл. арт. України Наталя Тафі взяли участь у фестивалі мистецтв України та творчому звіті Дніпропетровської області у Києві, що проходив на сцені палацу «Україна». Чоловічий акторський склад брав активну участь у запису фонограми до цього заходу.

2010 р. у Львові відбувся показ новоствореної вистави «Ромео і Жасмин» (реж. – А. Канцедайло) у рамках «Міжнародного книжкового ярмарку – 2010». На театральному фестивалі Придніпров'я

«БЕЗІМЕННА ЗІРКА»

«ДІОГЕН»

«МАЙСЬКА НІЧ»

«РОМЕО І ЖАСМИН»

ТЕАТР 2018 # 34

«Січеславна-2010» ця вистава нагороджена дипломом «Кращий ансамбль». Акторській пластичній виразності допоміг балетмейстер **В'ячеслав Івлюшкін**, чия робота також була відзначена дипломом.

За традицією театри України беруть до постановки п'єсу «Майська ніч», написану Михайлом Старицьким за мотивами повісті Гоголя «Майська ніч, або Утоплена». Твір геніального Миколи Гоголя зазвучав по-новому в інсценівці Лідії Кушкової 2010 року, в якій бачимо більше від письменника: фабулу, сюжет, імена персонажів, сцени без п'ятики і надмірної карикатури. Сценографія Станіслава Петровського підсилює фантазмагорію та містичну атмосферу в цій музичній феєрії. Виставу сприй-

няли позитивно критики. Високо оцінені акторські роботи Григорія Маслюка (Голова), Михайла Чернявського (Каленик), Василя Крачковського, Дмитра Прищепи (Левко), Нелі Ніколаєвої і дебютантки Оксани Петровської (Своячениця), Світлани Сушко і Яни Григоришиної (Галя).

2012 року на фестивалі-конкурсі «Січеславна» нар. арт. України Михайло Чернявський і засл. арт. України Жанна Дмитренко отримали дипломи «Лицар театру», а акторський ансамбль трагікомедії «Кайдашева сім'я» реж. Лідії Кушкової було визнано кращим. Упродовж шести років не сходять зі сцени герої цієї вистави, яку переглянули не тільки в багатьох містах України, але й за кордоном.

Завлітом театру за активної участі веб-дизайнерів та фотографа Максима Сухопара було створено

ДНІПРОВСЬКОМУ
АКАДЕМІЧНОМУ
УКРАЇНСЬКОМУ
МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОМУ
ТЕАТРУ ІМ. Т.ШЕВЧЕНКА

100 РОКІВ

ОФІЦІЙНИЙ САЙТ ТЕАТРУ WWW.UKRDRAMA.DP.UA

із англійською версією історичної довідки та розділами: «Історія в обличчях» із фото корифеїв та вистав театру минувшини, «Етикет» (правила поведінки у театрі), «Галерея» (фото фасаду театру різних років, фойє, зали для глядачів, буфету) та іншими.

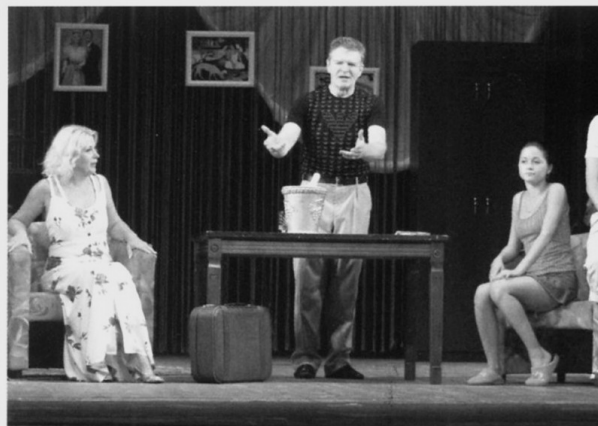
2013 року театр відсвяткував 95-річний ювілей. Після офіційної частини відбувся показ прем'єри історичної драми «Шалене кохання гетьмана» Віктора Веретенникова у постановці Лідії Кушкової. Глядачі та театральні критики із захопленням переглянули виставу. Схвальні рецензії виходять у газетах і журналах.

Колективом також були підготовлені чудові захоплюючі вистави: музична комедія «За двома зайцями» М. Старицького, реж. Анатолій Канцедайло, сучасна комедія «Милі дітки» Франсуази Кампо у постановці Лідії Кушкової, дитячий мюзикл «Аладдін» Я. Стельмаха, композитор – Сергій Бедусенко, постановка і пластика Валерія Клейменова.

На Дніпропетровському відкритому фестивалі моно- та камерних вистав «Віват, акторе!» у номінації «Краща вистава» друге місце посіла «Сміх лангусти» Дж. Маррела у постановці засл. діяча мистецтв України Сергія Чулкова. Сертифікат на суму 1500 грн. отримали виконавці головних ролей: засл. арт. України, лауреат фестивалів і конкурсів Валентина Сушко (за роль граціозної Сари Бернар) та провідний майстер сцени Станіслав Дрожаков (Секретар Піту).

2014 РОКУ ВІДБУЛИСЯ РЕКОНСТРУКЦІЯ І КАПІТАЛЬНИЙ РЕМОНТ МАЛОЇ СЦЕНИ ТЕАТРУ ІЗ ЗАМІНОЮ ОСВІТЛЮВАЛЬНОЇ АПАРАТУРИ

До 200-річчя з дня народження великого поета Т. Шевченка театр підготував прем'єру драми «Його сіятельство поет» Г. Штоня (реж. А. Канцедайло). Біля входу до зали для глядачів створена експозиція «Наша шевченкіана», в якій були представлені афіші, програмки та фото з п'ятнадцяти вистав на шевченківську тематику, що поставлені у 1920–2014 рр.

На театральному фестивалі «Січеславна-2014» артист Сергій Винокуров здобув Гран-прі «Надія Січеславна» та приз у 3000 грн. – за чудове виконання ролі Голохвастого у комедії «За двома зайцями» М. Старицького. Постановник цієї вистави засл. діяч мистецтв України Анатолій Канцедайло здобув перемогу у номінації «Краща режисерська робота». У номінації «Кращий дебют» перемогла режисер Діана Айше за постановку вистави на малій сцені театру «Маленькі подружні злочини» Е.-Е. Шмітта, що йде з успіхом і сьогодні. У номінації «Краща роль 2-го плану» нагороджено засл. арт. України Ірину Медяник за роль Ганни Золотаренко у драмі «Шалене кохання гетьмана». Оксана Петровська отримала Подяку за активну допомогу і організацію XXII фестивалю «Січеславна-2014».

«МИЛІ ДІТКИ»

«ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ» / С. СУШКО, С. ВІНОКУРОВ

«ПЕППІ ДОВГАПАНЧОХА»

«ЛУСКУНЧИК»

«ЗАРАДИ ЛЮБОВІ» / О. ПЕТРОВСЬКА, М. ПОСТОЛАКА

Театр залишається вірним традиції гастролувати. Маршрути пролягли до таких міст: Київ, Одеса, Бердянськ, Полтава, Нікополь, Кременчук, Черкаси, Запоріжжя, Маріуполь, Херсон, Миколаїв, Горішні Плавні, Кропивницький, Кривий Ріг, Павлоград, міста Донецької області та багато інших. У 2014–15 рр. також відбулися гастролі по Івано-Франківській, Волинській та Закарпатській областях під гаслом «Схід і Захід разом!».

Особливою сторінкою в історії театру є гастрольний тур до Польщі (м. Зелена Ґура) та Чехії (м. Прага) у вересні 2015 р. (організатор – Оксана Петровська). Західні слов'яни із великим задоволенням переглянули хіти театру: «Майську ніч», «Кайдашеву сім'ю» та казку «Коза-Дерева» (режисер вистав – Лідія Кушкова). На виставі в Зеленій Ґурі, у приміщенні Любузького театру, був присутній радник Надзвичайного та Повноважного Посла України в Польщі Микола Ярмолюк. На засіданні було підписано договір про подальшу співпрацю між театрами. Поїздка до Польщі та Чехії – це обмін культурним досвідом між націями, запорука встановлення плідних взаємовідносин між європейськими країнами.

Театр проводить значну благодійницьку роботу серед учнів інтернатів, дитячих будинків, дітей з неповних сімей, чорнобильців. Із радістю зустрічають труп у дитячих оздоровчих таборах області, де театр показує вистави, казки та театралізовані концерти. Із 2014 р. починають

Провідний майстер сцени Оксана Петровська за створення ряду яскравих характерних образів отримує звання «Заслужена артистка України».

У 2014–2016 рр. репертуар поповнився різноманітними постановками: виставою-концертом за творами І. Франка «Я бачив дивний сон...» В. Ковтуненка, моновиставами засл. працівника культури України Марії Проценко «Билась птахом змучена душа» за Т. Шевченком, казкою А. Ліндгрена «Пеппі Довгапанчоха». З'являються також на афішах: «Чорна комедія» П. Шеффера, драма «Гедда Габлер» Г. Ібсена, концерти «Світові кінохіти» і «Мультиленд» (автор ідеї та диригент Юрій Бєднік), «Повернення до раю» за Т. Шевченком – моновистава Вілена Головка, драма М. Кропивницького «Доки сонце зійде, роса очі виїсть», казка Л. Кушкової «Пан Коцький» (музика Ю. Бєдніка), драма «Зона» Павла Ар'є, комедія І. Карпенка-Карого «Мартин Боруля».

безкоштовно відвідувати заходи учасники бойових дій в зоні АТО, переселенці та їхні діти. За останні три роки вистави театру благодійно відвідали понад 5 тисяч учасників АТО, в тому числі бійці, які перебували на лікуванні та реабілітації в медичних закладах міста, а також члени їх сімей та переселенці із зони АТО (за підтримки волонтерського об'єднання «Крила» і благодійного фонду «Допомога Дніпра»). Театр проводить просвітницьку, волонтерську роботу, здійснює виїзди із виставами і концертами до військових частин та шпиталів, за що колектив театру отримує чисельні подяки на свою адресу.

Шевченківці, включно із заслуженими і народними артистами України, багато років поспіль представляли новорічне театралізоване дійство у парку ім. Глоби, біля губернаторської ялинки. У рамках програми мера Дніпра Бориса Філатова «Культурна столиця» театр постійно дає концерти по місту та області.

Український театр не міг не відгукнутися на сумні політичні події 2014 року на Сході України. До свого ювілею артистка Наталія Гаврикова підготувала моновиставу за творами Л. Українки «Буду жити!». Добровільні внески глядачів були направлені на підтримку української армії у зону АТО. У репертуарі з'являються сучасні вистави й концерти на тему АТО, наприклад, моновистава засл. працівника культури України Марії Проценко «Я вам цей борг ніколи не залишу» за творами Л. Українки. За неї у червні 2015 року на XVII Міжнародному театральному фестивалі моновистав «Відлуння» (Київ) актриса нагороджена дипломом «За громадянську

позицію» і Спеціальним дипломом журі фестивалю «Січеславна-2015» «За громадянську енергію поетичного вислову». Спектакль тричі показано на всеукраїнському телеканалі «Культура».

Патріотична вистава-концерт «Ангели Тебе Оберігають (АТО)», створена актором нашого театру, учасником бойових дій на Сході України Ігорем Кирильчатенком, 2017 року висувалася ГО «Дух нації» до нагородження Національною премією ім. Т.Г. Шевченка і пройшла у другий тур. Обидві вищезгадані вистави були відзначені дипломами на Першому театральному фестивалі патріотичного театру «Миротворці» у жовтні 2016 року, що проходив за підтримки управління культури Дніпропетровської ОДА, а також на фестивалі «Арт-Юкрейн» (травень 2017 р.), які відбулися у стінах театру ім. Т. Шевченка.

У листопаді 2016 року директором-художнім керівником обрано заслужену артистку України Оксану Іванівну Петровську, яка впевнено і наполегливо спрямовує роботу колективу на підвищення статусу театру.

У грудні на Міжнародному фестивалі громадянської пісні «Надія» переможцем стала артистка Тетяна Лоза. Також дипломом нагороджені артисти балету театру.

За особисті заслуги та значний внесок у розбудову Дніпропетровської області нагороджено медаллю облради «25 років незалежності України» нар. арт. України Михайла Чернявського та артиста Ігоря Кирильчатенка.

ОКСАНА ПЕТРОВСЬКА

ГАСТРОЛІ / ПРАГА

ВИСТАВА-КОНЦЕРТ «АТО. АНГОЛИ ТЕБЕ
ОБЕРІГАЮТЬ»

«ЗОНА»

«У КАТАКОМБАХ» / В. ГОЛОВКО

«Я ВАМ ЦЕЙ БОРГ НІКОЛИ НЕ ЗАЛИШУ»
/ М. ПРОЦЕНКО

ІЗ ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ ПРИ ТЕАТРІ ПРАЦЮЄ ДИТЯЧА ТЕАТРАЛЬНА СТУДІЯ «НАМИСТЕЧКО»

В ній викладають артисти театру – фахівці з високим рівнем професійної кваліфікації, які прищеплюють підростаючому поколінню любов до театрального мистецтва, української культури та рідного слова. Вихованці школи вже беруть активну участь у концертах.

2017 року в приміщенні театру відбувся ремонт: відреставровано зимовий сад у фойє, оновлені портрети шевченківців. Випущено рекламний буклет.

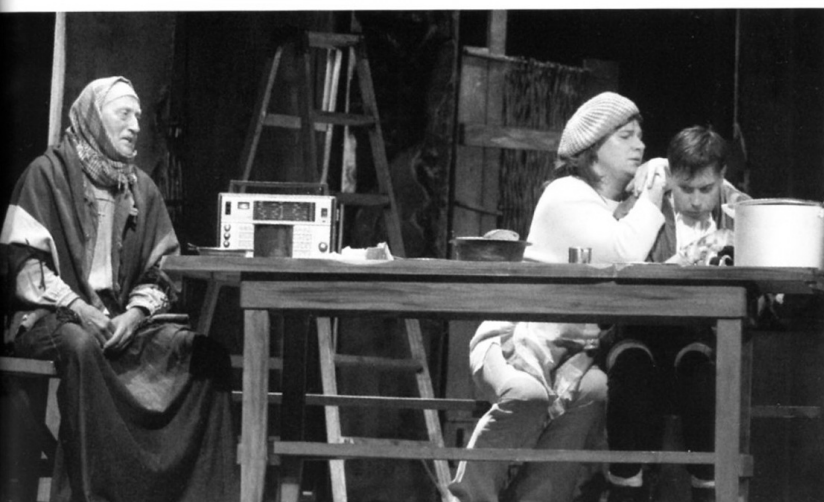
Творчість театру позитивно висвітлюється у ЗМІ, зокрема в інтернет-виданнях, газетах і журналах. Сюжети, рекламні ролики та передачі про театр виходять на місцевих телеканалах, таких як: 34-й, 11-й, 51-й, 9-й та всеукраїнських – «Культура», СТБ, 5-й, 112-й. На телеканалі «UA:Перший» були показані передачі про корифеїв театру: народних артистів України режисера Іллю Кобринського та актора

Володимира Шевченка. Про заслуженого артиста України Вілена Головка, режисера, організатора глядача телеканал «Культура» створив передачу в рубриці «Особистості». Неодноразово на 5-му телеканалі були показані інтерв'ю з директором театру Оксаною Петровською та автором концерту «АТО» Ігорем Кирильчатенком. Шевченківці є частими гостями передач на місцевому 51-му телеканалі та обласному радіо.

У 2017 році випущено вісім прем'єрних вистав: «Дерева вмирають стоячи» А. Касони, «Наша кухня» А. Котляр «Мікадо» О. Вишні, «Скрипаль на даху» Дж. Бока, «Вахтер» за Г. Пінтером, «Сто тисяч» І. Карпенка-Карого, «Увесь світ» за У. Шекспіром, «Жив собі пес» П. Маги, музика В. Назарова.

Трупа неодноразово побувала на гастролях із благодійними концертами у прифронтовій зоні – Маріуполі, Красногорівці, Вугледарі, Мар'їнці, Курахові Донецької області. 19 грудня 2017 р. у театрі відбувся благодійний показ казки «Жив собі пес» В. Назарова, гроші від якої були перераховані дітям загиблих бійців на сході України під час АТО у 2014–2017 рр.

ТЕАТР 2018 # 34

Театр щомісяця готує заходи до Державних свят, різних подій і днів пам'яті. Наприклад, відзначено: День пам'яті учасника бойових дій в зоні АТО оперного співака Василя Сліпака (організатори: Міжнародний благодійний фонд О. Петровського «Солідарність», засл. арт. України О. Петровська, лауреат міжн. премій, письменник А. Балаєв); День пам'яті Героїв Небесної сотні, на який були запрошені духовенство й керівники міста; Вечір пам'яті Іловайської трагедії. (м. Підгороднє); День пам'яті жертв голодомору, День перепоховання Т. Шевченка та ін. Проведено урочисті концерти з нагоди: III річниці Національної гвардії України, Дня конституції, Дня незалежності України, Дня збройних сил України, Дня захисника України, Дня міста, Дня Європи, Дня матері та багато інших.

27 березня 2017 р. до Міжнародного дня театру в Історичному музеї ім. Д. Яворницького відкрито виставку, де були представлені матеріали із вистав і нагороди театру ім. Т. Шевченка.

Цього ж дня на церемонії нагородження переможців фестивалю-конкурсу «Січеславна-2017» засл. арт. України Віктор Гунькін отримав Гран-прі за роль Баби Пріси у виставі «Зона» П. Ар'є (реж. – А. Канцедайло). Дипломами фестивалю нагороджені: «Краща чоловіча роль» – В. Петрушко за роль Вовчика, «Краща чоловіча роль II плану» – нар. арт. України Г. Маслюк за роль Омелька у виставі «Мартин Боруля» (реж.-пост. П. Ластівка). Дипломи за громадську позицію і подарунки отримали артисти Світлана Сушко, Ігор Кирильчатенко (автор сценарію і режисер концерту «АТО»), головний диригент Юрій Беднік та балетмейстер Олексій Коваленко

Провідний майстер сцени Світлана Сушко стала переможницею Міжобласного конкурсу професійних читців ім. І. Франка, а у грудні перемогла на фестивалі камерних вистав «Віват, акторе!» із авторською моновиставою «Увесь світ» за творами У. Шекспіра.

2 квітня за участю колективу театру та духовенства Київського Патріархату відбулася Всеукраїнська спільна молитва за Україну. 13 липня за участю шевченківці відбувся мітинг-протест біля приміщення театру ім. Т.Шевченка, спрямований на визволення політв'язня, кримського режисера Олега Сенцова, активіста Євромайдану 2014 року.

Восени 2017 року із прем'єрним мюзиклом «Мікадо» театр взяв участь у всеукраїнському фестивалі «Феєрія Дніпра», а також у заході «Самар Фест» до дня міста.

100-й сезон 2017–2018 рр. відкрився 15 жовтня прем'єрою мюзиклу Дж. Бока «Скрипаль на даху» за творами Шолом-Алейхема у постановці запрошеного режисера й композитора Володимира Назарова. Художнє оформлення здійснила художник театру Ольга Костюкова. У головних ролях – Ігор Томілов (Тев'є), Оксана Петровська та Ірина Медяник (Голда), Вероніка Голованьова (Цейтл), Яна Корольова (Годл), Віктор Гунькін (Менахем), Григорій Маслюк (Лейзер) та ін. Вистава викликала неабиякий резонанс у місті.

У рамках Днів японської культури «Україна-Японія: мистецькі шляхи» у центральній бібліотеці було показано уривок з оперети «Мікадо». Почесними грамотами за вагомий творчий внесок у заході міжнародного проекту були нагороджені директор-художній керівник театру Оксана Петровська, авторський колектив та головний диригент Юрій Беднік.

18 листопада 2017 р. в залі Київського Національного Академічного театру оперети відбулась Х ювілейна церемонія нагородження Всеукраїнської Премії «Жінка III тисячоліття». Свої статуетки в цей вечір отримали депутати, лікарі, актори театру і волонтери. Серед них і видатні особистості Дніпра – директор Дніпропетровського академічного музично-драматичного театру ім. Тараса Шевченка, засл. арт. України Оксана Петровська та меценат, волонтер і підприємець

конський, головний диригент Юрій Бєднік, балетмейстер Олексій Коваленко. Заступник директора – Євген Ісайко, заступник директора з художньо-постановочної частини – Ігор Дворник, завідувача трупю – Раїса Постолака, заступник директора з організації глядача – Тетяна Сторожук, керівник літературно-драматургічної частини – Віктор Шевченко, заввідділу реклами – Валерія Маслова. Самовіддано служать Мельпомені лауреати й дипломанти всеукраїнських фестивалів і конкурсів, народні артисти України: Михайло Чернявський, Григорій Маслюк, Василь Крачковський, Віктор Гунькін; засл. арт. України: Наталя Тафі, Неля Ніколаєва, Володимир Бережницький, Ірина Медяник, Валентина Сушко, Валерій Мойсеєнко, Жанна Дмитренко, Вілен Головка, засл. працівник культури України Марія Проценко; провідні майстри сцени: Ольга Радочинська, Світлана Сушко, Вероніка Голованьова, Галина Самара, Яна Корольова, Ігор Томілов; актори, які мають солідний досвід роботи: Любов Тимошенко, Наталя Гаврикова, Ігор Кирильчатенко, Сергій Гордєльянов, Олена Завгородня, Людмила Кусакіна, Володимир Носко, Влад Олійник, Дмитро Прищепо, Максим Подорожний; молоде покоління представлено перспективними акторами, такими як: Тетяна Лоза, Ярослав Безкоровайний, Василь Петрушко, Олексій Таран, Катерина Курсакова, Наталія Штернер, Максим Кузнєцов, Олег Пилипенко.

Партнери і спонсори театру: Міжнародний благодійний фонд Олександра Петровського «Солідарність», генеральний директор фірми «Алан» В'ячеслав Капустін, голова ГО «Суспільне об'єднання азербайджанців» Фіруз Ібрагімов, підприємець Любов Лисенко.

Репертуар театру сьогодні різноплановий і різножанровий – від української класики і сучасної драматургії до різних театралізованих концертів, мюзиклів і казок для дітей.

Заклад має сучасну матеріально-технічну базу. Із 2009 року використовується сучасна освітлювальна апаратура провідної фірми «Megashow» з можливістю програмування із англійського пульта «Avolight», світлодіодні світильники; професійна звукова апаратура всесвітньовідомих брендів, відеопроектори. За допомогою спонсорів у 2017 році з'явилися сучасні акустичні системи, ударна установка, синтезатор, монітори, цифрові мікрофони, підсилювачі, звукорежисерські пульти із цифровою передачею даних. Театр має реальні перспективи подальшого розвитку.

У планах: розширення зв'язків із країнами західної Європи, міжнародні обмінні гастролі, залучення до постановки кращих вітчизняних та зарубіжних режисерів; придбання нового автобусу, вантажного автомобіля, світлової та відеоапаратури.

У приміщенні театру ім. Т. Шевченка зараз проходить капітальний ремонт. Із обласного бюджету виділено на поточний і капітальний ремонт 3392251 грн. На ремонт даху – 6859591 грн. Проводиться ремонт фасаду, йдуть роботи всередині приміщення: на сцені, в коридорах, у фойє. Виконано роботу для запобігання підтопленню приміщення, капремонт протипожежної безпеки. Ведеться реконструкція приміщення для комфортного перебування глядачів з обмеженими можливостями, а саме: прибудинкової території з улаштуванням пандусу, каси, санвузлів, встановлюється підйомник до зали для глядачів, на який виділено 820 000 грн. Придбано вогнегасники і кран-комплекти на суму 175000 грн.

23 серпня 2018 року до дня створення першого державного драматичного театру України відбулася урочиста церемонія погашення немаркованих ювілейних конвертів та власних марок «100 років Дніпровському академічному музично-драматичному театру ім. Т. Шевченка», випущених «Укрпоштою». Того ж дня за участю усього колективу на Театральному бульварі відбулася акція-протест на підтримку режисера Олега Сенцова та усіх політв'язнів, що незаконно утримуються в російських тюрмах.

29 вересня відбудуться урочистості **з нагоди 100-річчя Першого українського державного театру України та відкриття 101-го театального сезону прем'єрою драми «Нація» за твором Марії Матіос у постановці Сергія Кузика.** Для містян театр готує багато цікавих сюрпризів.

Протягом сторічного життя, незважаючи на чисельні заборони і утиски влади, а також домінування за радянських часів російської мови, Дніпровський академічний музично-драматичний театр ім. Т. Шевченка – єдиний театр Дніпропетровської області, вистави якого йдуть виключно українською мовою, – став вагомим мистецьким осередком відродження і розвитку національної культури, духовності, українського слова та пісні, виховання патріотизму, любові до рідної культури; використовуючи кращі взірці української та зарубіжної драматургії, досяг найвищих показників у своїй діяльності щодо використання інтелектуального потенціалу нації, став провідним закладом гуманітарної сфери.

Притаманні шевченківцям ліризм, глибина почуттів, музичність, щирий український гумор, патріотизм – усе це допомагає глядачам забути на деякий час про свої проблеми і поринути у казковий світ театру.

Серпень 2018 року

*Керівник літературно-драматургічної частини театру
Віктор Шевченко*